

JAARVERSLAG 2022

Sociale Raad Tilburg

Indeling

1	Inleiding	3
2	Sociale Raad Tilburg: opdracht	5
3	Organisatie	6
	Leden Sociale Raad Tilburg	
	Samenstelling Sociale Raad Tilburg	
	DB	
	Ondersteuningsbureau	
4	Werkzaamheden	7
4.1	SRT-vergaderingen	7
4.2	Werkgroepen	9
4.3	Project “Jongeren en wachttijden”	10
4.4	SRT-inspiratiepamflet	10
	“Sociale ankers slaan in tijden van zwaar weer”	
4.5	SRT-lezing 2022	11
4.6	Adviezen	12
	Schriftelijk – mondeling	
	Lokaal - regionaal	
4.6.1	SRT-adviezen 2022: een korte weergave	13
5	Gemeente Tilburg: overleg en contacten	14
6	Inwoners en organisaties in Tilburg	15
7	Regionale samenwerking Hart van Brabant	17
8	PR en communicatie	19
9	Tot slot	20
	Bijlage 1	
	Overzicht leden en medewerkers Sociale Raad Tilburg 2022	22
	Bijlage 2	
	Infographic “Jongeren en wachttijden”	23
	Bijlage 3	
	Sociale Raad Tilburg – Adviezen 2022	24

1 Inleiding

Terugkijkend naar het jaar 2022, kunnen we concluderen dat het een bewogen jaar is geweest. Een jaar met nieuwe crises en crises die zich voortslepen. Deze hebben gevolgen voor alle mensen maar met name voor mensen in kwetsbare posities. Het vertrouwen in de politiek is op dit moment laag en veel mensen voelen zich niet gehoord en gezien door “Den Haag”. Er liggen dus stevige vraagstukken op tafel die urgent zijn en de noodzaak om te handelen en oplossingen te bieden is groot.

2022 is het jaar van steeds weer een nieuwe crisis: de oorlog in Oekraïne, de energiecrisis, de oplopende inflatie en koopkrachtcrisis, de snel toenemende armoede die ook nieuwe groepen raakt, de crisis met betrekking tot opvang van asielzoekers, de vastgelopen zorg en jeugdzorg maar ook het jaar van de voortslepende toeslagenaffaire, de stikstof- en klimaatcrisis, wooncrisis en “Groningen”. Er worden maatregelen genomen om de koopkracht van burgers te ondersteunen door het invoeren van een energietoeslag voor mensen met een laag inkomen, het eerder verhogen van het minimumloon, brandstofaccijnzen te verlagen en een prijsplafond voor stroom en gas. Daardoor worden de gevolgen voor mensen voor een gedeelte opgevangen. Dit zijn positieve ingrepen die mensen helpen.

De coronamaatregelen worden in het begin van het jaar afgebouwd. Daardoor gaat de samenleving langzamerhand weer open en kunnen er weer activiteiten georganiseerd worden en, wat nog belangrijker is, kunnen we mensen weer gewoon fysiek ontmoeten. Dit is tijdens de coronapandemie wel duidelijk geworden: het onschatbare belang om elkaar fysiek te ontmoeten en te spreken. In het begin van het jaar hebben we nog wel een aantal gesprekken digitaal moeten voeren maar gelukkig hebben we daarna overleggen steeds fysiek kunnen organiseren.

Het afgelopen jaar zijn er weer gemeenteraadsverkiezingen gehouden. In Tilburg was de opkomst 40%, één van de laagste in Nederland. Dit is zorgelijk, toch zeker omdat het percentage ten opzichte van vorige gemeenteraadsverkiezingen daalt.

Na de gemeenteraadsverkiezingen hebben we het inspiratiepamflet “Sociale ankers slaan in tijden van zwaar weer!” uitgebracht. In dit pamflet benoemen wij op basis van onze werkzaamheden van de afgelopen jaren onze visie en prioriteiten voor de komende periode. Bestaanszekerheid en armoede, mensen in kwetsbare posities, burgerparticipatie en tweedelingen zijn voor ons de ankerpunten. Dit pamflet hebben we gedeeld met de gemeenteraadsleden, de informateur/formateur van het nieuwe college, ambtenaren, organisaties en burgers.

Het nieuwe college is met veel elan aan de nieuwe opdracht voor de komende vier jaar begonnen. In het coalitieakkoord “Meer voor elkaar” staan veel plannen om burgers meer zeggenschap te geven en meer vanuit de wijken te werken. Dit is een goede beweging om te maken maar ook een ingewikkelde. Er zijn veel veranderingen nodig om echt vanuit inwoners en vanuit wijken te gaan werken.

In 2021 en 2022 hebben we gesprekken gevoerd over jongeren en wachttijden. Al deze verhalen en ervaringen hebben we verwerkt in een infographic: “Jongeren & ouders in de knoop”.

Tot slot kijken we met veel tevredenheid terug op de SRT-lezing 2022. Tim 'S Jongers hield een helder en uitdagend betoog om ervaringskennis serieus te nemen en als kennisbron in te zetten om de kloof tussen de leefwereld van mensen en zij die de besluiten nemen te overbruggen.

Als Sociale Raad Tilburg zien we dat grote groepen burgers het steeds moeilijker krijgen. We horen de verhalen van inwoners en hun zorgen. Een rode draad in dit alles is de onzekerheid die het mensen gebracht heeft. Bestaansonzekerheid niet alleen financieel maar een breed gevoelde onzekerheid die de basis van hun bestaan aantast maar ook hun perspectieven en toekomstverwachtingen. Als Sociale Raad Tilburg maken we ons hier zorgen over. Dit is geen simpel op te lossen probleem en zal veel inzet en ook middelen van de gemeente vragen.

Al langer zijn meer zeggenschap voor inwoners, gebruik maken van de kennis van inwoners en werken aan gezamenlijke verantwoordelijkheid voor onze samenleving belangrijke draden in het verhaal van de Sociale Raad Tilburg. Zeggenschap en meebeslissen over de eigen leef- en woonomgeving, saamhorigheid, solidariteit, omzien naar elkaar zijn belangrijke bouwstenen voor een sterke samenleving. Dit vraagt om een andere visie, een andere manier van werken en anders kijken naar de samenleving. Het belang van het bieden van bestaanszekerheid en het op alle niveaus en op

alle plaatsen werken aan kansengelijkheid vragen daar om. Voor de Sociale Raad Tilburg zijn deze thema's en een andere manier van werken zaken die de komende jaren aangepakt moeten worden om zo meer recht te doen aan de positie en verantwoordelijkheden van burgers.

Ook dit jaar zijn er bij de Sociale Raad Tilburg een aantal wisselingen geweest. In het voorjaar heeft één van de leden afscheid genomen. Deze plaats is ingevuld door het aspirant-lid. Drie leden maakten aan het einde van 2022 hun twee termijnen van vier jaar vol en zij waren dus niet meer herkiesbaar. Daarnaast heeft in december nog een lid haar lidmaatschap beëindigd vanwege gezondheidsredenen. Rond de zomer zijn we gestart met de sollicitatieprocedure voor de drie leden die niet meer herkiesbaar waren. Deze procedure heeft geleid tot twee nieuwe leden die we voorgedragen hebben aan het college om benoemd te worden.

In 2022 hebben we op een zinvolle wijze aan onze opdracht gewerkt. We hebben adviezen uitgebracht, gesprekken en bijeenkomsten georganiseerd en we zijn op vele momenten aanwezig geweest bij bijeenkomsten in de stad en regio.

De leden, die dit werk als vrijwilliger doen, doen dit met veel inzet. Gezien de volle agenda's van de leden is het soms zoeken naar momenten om al die afspraken geregeld te krijgen. Dit lukt echter steeds weer omdat zij bereid zijn in hun agenda te zoeken naar de gaatjes en mogelijkheden. Leden en beleidsmedewerkers kijken dan ook terug op een goed werkjaar en we kijken vooruit. Er zijn veel vraagstukken waarvan de gevolgen voor inwoners groot zijn. Vanuit de opdracht die de Sociale Raad Tilburg heeft, willen we daar vanuit het perspectief van inwoners een bijdrage aan leveren.

2 Sociale Raad Tilburg: opdracht

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Tilburg heeft de Sociale Raad Tilburg de opdracht gegeven hen gevraagd en ongevraagd te adviseren over onderwerpen die het sociaal domein betreffen. Taken en bevoegdheden zijn vastgelegd in de "Verordening Sociale Raad Tilburg 2018"¹.

De Sociale Raad Tilburg is een onafhankelijke adviescommissie. Deze onafhankelijke positie is essentieel en het vraagt dan ook steeds aandacht deze te borgen, zowel inhoudelijk als procedureel.

Het werkterrein van de Sociale Raad Tilburg is het sociaal domein waarbij het kader gevormd wordt door de wetten Wmo, Jeugdwet en Participatiewet. Daar horen ook thema's als bestaanszekerheid, armoede, passend onderwijs en inburgering bij en andere onderwerpen voor zover deze zich op dit terrein afspelen.

De Sociale Raad Tilburg wil schakel zijn tussen de gemeente Tilburg en de inwoners van Tilburg. Om het advieswerk goed uit te kunnen voeren, wordt enerzijds informatie opgehaald bij de gemeente en anderzijds wordt aan burgers en organisaties actief gevraagd hun ervaringen, ideeën en wensen te delen met de Sociale Raad Tilburg. Zo wordt de relatie gelegd tussen beleid en uitvoering en wordt er een brede basis gelegd voor het advieswerk.

Artikel 2. Taken en bevoegdheden Sociale Raad Tilburg

- a. De cliënten- en burgerparticipatie zoals bedoeld in artikel 2.1.3 lid 3 van de Wmo, artikel 47 van de Participatiewet en artikel 2.10 van de Jeugdwet wordt opgedragen aan de Sociale Raad Tilburg.
- b. De Sociale Raad Tilburg adviseert het college gevraagd of ongevraagd over het beleid op het sociaal domein.
- c. De Sociale Raad Tilburg laat zich voeden door burgers, belanghebbenden en organisaties binnen het sociaal domein.
- d. De Sociale Raad Tilburg heeft ook expliciet aandacht voor doelgroepen die niet zo gemakkelijk hun stem laten horen en/of niet verenigd zijn en organiseert het bereik hiervan.

In artikel 1 wordt omschreven wat er verstaan wordt onder 'sociaal domein':

Artikel 1. Begripsbepalingen

Deze verordening verstaat onder:

- a. Sociaal domein: alle activiteiten en voorzieningen op het terrein van welzijn, zorg, werk en inkomen, mede strekkende ter uitvoering van de WMO, de Jeugdwet en de Participatiewet;

In de toelichting staat een nadere invulling van de taken en bevoegdheden van de Sociale Raad Tilburg.

Toelichting

Artikel 2. Taken en bevoegdheden Sociale Raad Tilburg

- b. De advisering heeft betrekking op (voorstellen tot) gemeentelijke regelgeving, beleid, plannen en de uitvoering daarvan. Hiermee oefent de Sociale Raad Tilburg door middel van burger- en cliëntenparticipatie wettelijk verplicht en onverplicht invloed uit op het beleid en de uitvoering ervan.

---

¹ Verordening Sociale Raad Tilburg 2018

3 Organisatie

De Sociale Raad Tilburg bestaat uit twaalf leden die dit werk als vrijwilliger verrichten. Het vormgeven aan en uitvoeren van de gegeven opdracht is de gezamenlijk verantwoordelijkheid van de leden van de Sociale Raad Tilburg en de eindverantwoordelijkheid voor het geheel ligt dan ook bij hen. Drie leden waaronder in ieder geval de voorzitter vormen het DB. Enkele verantwoordelijkheden zijn gedelegeerd aan het DB.

De adviesraad wordt ondersteund door een klein bureau, bestaande uit twee beleidsmedewerksters (1,5 fte). De medewerksters ondersteunen de Sociale Raad Tilburg en zijn verantwoordelijk voor diverse taken.

Leden Sociale Raad Tilburg

Leden van de Sociale Raad Tilburg worden benoemd door het college van burgemeester en wethouders. De Sociale Raad Tilburg is bij het ontstaan van vacatures verantwoordelijk voor werving en selectie van nieuwe leden. Er wordt een uitgebreide en openbare sollicitatieprocedure opgezet zodat inwoners de gelegenheid hebben te solliciteren. De Sociale Raad Tilburg selecteert een kandidaat die voorgedragen wordt aan het college.

Leden verrichten dit advieswerk als vrijwilliger en onafhankelijk, dus zonder last of ruggespraak. Adviezen worden zodoende uitgebracht door een raad die bestaat uit actieve, vrijwillige burgers met kennis van zaken die in staat zijn vanuit een onafhankelijke positie de behoeften en wensen van inwoners van Tilburg en de dorpen te vertalen naar adviezen.

Samenstelling Sociale Raad Tilburg

De belangrijkste criteria om lid te kunnen worden zijn inhoudelijke kennis van het sociaal domein of van bepaalde onderdelen ervan, ervaring op dit terrein, een relevant en actief netwerk en ervaringen en verhalen van burgers kunnen vertalen naar adviezen.

Eenzijds is kennis van de diverse wetten en thema's van belang, anderzijds is deskundigheid wat betreft een integrale en overkoepelende visie noodzakelijk. Tevens wordt gevraagd om concrete en dagelijkse ervaringen om te kunnen zetten naar beleidsmatige adviezen. Aangezien de Sociale Raad Tilburg op de hoogte wil zijn van wat er speelt in de stad is het van belang dat leden beschikken over een actief netwerk. Verder vinden wij diversiteit van belang: qua leeftijd, man/vrouw, achtergrond, cultuur, ervaring. Alles bij elkaar zijn er dus veel criteria waar wij rekening mee houden bij een eventuele vacature. Dit betekent dat er zorgvuldig gezocht en gewogen moet worden zodat verschillende kwaliteiten en deskundigheden in de diverse personen op een evenwichtige wijze vertegenwoordigd zijn in deze adviesraad.

DB

Het dagelijks bestuur van de Sociale Raad Tilburg is verantwoordelijk voor de stichting, het financieel beleid en de praktische werkzaamheden die daarbij horen. Tevens zijn de leden van het DB werkgever voor de personeelsleden en hebben zij de verantwoordelijkheid voor de taken die daaruit voortvloeien.

Het DB bereidt de vergaderingen van de Sociale Raad Tilburg voor. Het afgelopen jaar heeft het DB elf vergaderingen gehouden.

Ondersteuningsbureau

In 2022 waren er twee parttime beleidsmedewerksters werkzaam op het ondersteuningsbureau (1,5 fte). De opdracht van het bureau is het ondersteunen van de Sociale Raad Tilburg. De beleidsvoorbereidende en -uitvoerende werkzaamheden voor zowel de SRT-vergaderingen als de DB-vergaderingen behoren tot het takenpakket, evenals het schrijven van adviezen en het ondersteunen van de werkgroepen. Verder zijn de secretariële werkzaamheden, PR-activiteiten en andere voorkomende werkzaamheden onderdeel van het takenpakket.

4 Werkzaamheden

Algemeen

De opdracht die de Sociale Raad Tilburg heeft gekregen, betreft dus het gehele sociale domein. Om zinvolle en bruikbare adviezen te kunnen geven, is inhoudelijke kennis noodzakelijk evenals kennis van de maatschappelijke discussies die hieromheen spelen. En wat we vooral nodig hebben is informatie van inwoners: wat zijn hun ervaringen en wat vinden zij van belang. Integraliteit en interdisciplinariteit zijn voor ons vaste elementen bij het uitbrengen van adviezen. Voor kwalitatief goede adviezen hebben wij dus nodig: kennis van de actuele maatschappelijke discussies, specialistische kennis van de diverse thema's en kennis over het hele sociale domein zodat integrale en interdisciplinaire adviezen mogelijk zijn.

Als Sociale Raad Tilburg willen we uiteraard kwalitatief goede adviezen uitbrengen die een toegevoegde waarde hebben voor de gemeente Tilburg, voor het college van burgemeester en wethouders, voor de gemeenteraad en voor inwoners. Dit vraagt om een zorgvuldige afweging hoe we dit met de beschikbare middelen kunnen bereiken. Het werk van de Sociale Raad Tilburg wordt immers uitgevoerd door vrijwilligers met ondersteuning van een klein bureau maar met een grote ambitie om vanuit de ervaringen en verhalen van inwoners een bijdrage te leveren aan het beleid en de uitvoering van het sociaal domein binnen de gemeente Tilburg.

Om adviezen te kunnen schrijven die aansluiten bij wat er van belang is voor de stad, hebben we informatie nodig. Het is een voorwaarde voor het werk van de Sociale Raad Tilburg om tijdig en goed geïnformeerd te worden door de gemeente Tilburg en om op de hoogte te zijn van wat burgers in Tilburg bezig houdt. Vandaar dat de contacten met de gemeente Tilburg, met de wethouders van het sociaal domein, strategen en beleidsmedewerkers van groot belang zijn. Daarnaast en van net zo groot belang zijn de contacten met inwoners en organisaties in Tilburg. Aangezien we ook regionaal adviseren, investeren we ook in onze relatie met andere lokale adviesraden. Het lokale en regionale netwerk onderhouden en verder uitbouwen is essentieel.

De werkzaamheden vinden op diverse momenten plaats. Soms met de hele adviesraad en soms met een werkgroep of een afvaardiging. We hebben interne vergaderingen, themabijeenkomsten, contacten met inwoners, cliëntenraden, organisaties. We nemen deel aan externe bijeenkomsten die door de gemeente, organisaties en inwoners georganiseerd worden.

4.1 SRT-vergaderingen

De SRT-vergaderingen zijn het kloppende hart van de Sociale Raad Tilburg. In dit gezamenlijke overleg van leden en medewerkers worden inhoudelijke en praktische zaken besproken, werkzaamheden afgestemd, afspraken gemaakt over afhandeling ervan en besluiten genomen. Signalen en ervaringen worden gedeeld en lokale, regionale en landelijke ontwikkelingen besproken. Inhoudelijke thema's zoals adviesaanvragen, nieuwe of opvallende ontwikkelingen binnen het sociaal domein of in de stad, zaken die leden zijn opgevallen en aandacht behoeven, staan op de agenda maar ook praktische en procedurele onderdelen van het werk van de Sociale Raad Tilburg. Met grote regelmaat worden sprekers uitgenodigd om inhoudelijk bijgepraat te worden en/of discussies te kunnen voeren over actuele ontwikkelingen binnen het sociaal domein en zo onze inhoudelijke deskundigheid te vergroten. Dit gebeurt zowel tijdens de SRT-vergaderingen als in themabijeenkomsten die we hier speciaal voor organiseren. Op basis van dit alles wordt de inhoudelijke koers van de Sociale Raad Tilburg bepaald.

In 2022 zijn er elf SRT-vergaderingen geweest die we gelukkig weer fysiek hebben kunnen organiseren. Tijdens deze vergaderingen hebben onder andere de volgende onderwerpen op de agenda gestaan waarvan sommige meerdere malen aan de orde zijn geweest:

- Bestaanszekerheid en energiearmoede met een toelichting door en gesprek met beleidsmedewerkers gemeente Tilburg
- Toegang Tilburg en kennismaking met algemeen manager Toegang Tilburg a.i.
- Regulier overleg Toegang Tilburg en Sociale Raad Tilburg
- Doorontwikkeling Toegang Tilburg door beleidsmedewerker sociaal domein gemeente Tilburg en algemeen manager Toegang Tilburg
- “Inspiratiepamflet Sociale Ankers”: gesprekken over de rode draden in het werk van de Sociale Raad Tilburg en welke aandachtspunten van belang zijn voor de komende jaren
- Huishoudelijk reglement en de Wbtr
- “Nieuwe inkoop”: toelichting op laatste ontwikkelingen door programmamanager sociaal domein gemeente Tilburg
- “Nieuwe inkoop” vanuit het perspectief van zorgaanbieders door middelgrote zorgaanbieder
- Coalitie Informele Steun voor Jeugdigen en Gezinnen in Tilburg: versterken van het informele netwerk door initiatiefneemster
- Wijkagenda’s en gesprekken met wijk-/dorpsraden
- “Normaliseren” door strategisch adviseur en projectleider uitvoeringsprogramma
- “Ontwikkelingsgerichte Arbeidmatige Dagbesteding”: gesprek met beleidsmedewerkers
- Verzamelverordening Participatiewet, IOAW, IOAZ en Bbz 2022 door beleidsmedewerker werk en Inkomen
- Welzijnswerk, sociale basis, normaliseren, nieuwe inrichting zorg en ondersteuning in 2023 door directeur/bestuurder Contourdetwern
- Coalitieakkoord “Samen meer voor elkaar” gemeente Tilburg
- Uitvoeringsbrief “Samen meer voor elkaar”
- Werken aan inclusiever onderwijs in de buurt door bestuurder en coördinator Kwaliteit en Innovatie van het Samenwerkingsverband Plein 013
- Participatieverordening
- Regionaal programma Veiligheid Voorop 2023 – 2027 door beleidsontwikkelaar huiselijk geweld & kindermishandeling gemeente Tilburg
- Kennismaking en gesprek met de nieuwe gemeenteraad van Tilburg
- “Wegwijzer Participatie” door beleidsmedewerker Werk en Inkomen gemeente Tilburg
- Ondernijning - project “OnderMijnStad” door lid van het scenario team en projectcoördinator ‘OnderMijnStad’, gemeente Tilburg

Met één van de werkgroepen of een afvaardiging van de Sociale Raad Tilburg hebben we overleg gehad met en/of deelgenomen aan:

- Meedenkers Jeugd Tilburg: bijeenkomst
- Raadsgriffie over het inwerkprogramma voor de nieuwe gemeenteraad: gesprekken
- Verzamelverordening Participatiewet, IOAW, IOAZ en Bbz 2022: informatie door en gesprek met beleidsmedewerker Werk en Inkomen
- Actieonderzoek sociale innovatie Landpark Assisië: eindpresentatie
- Een bijdrage geleverd aan de podcast over de ontwikkelingen op Landpark Assisië
- Haalbaarheidsonderzoek Publiek – Private samenwerking regio Tilburg: deelgenomen aan werkgroep en gesprek met SRT-afvaardiging
- Woonzorganalyse Hart van Brabant: deelgenomen aan reflectiesessie
- Interview in het kader van het onderzoek naar een ombudsfunctie voor de gemeente Tilburg
- “Nieuwe inkoop” zorg en ondersteuning
  - Bijeenkomst kleine zorgaanbieders
  - Gesprek met grote zorgaanbieders
  - Gesprek met middelgrote zorgaanbieder
- “Huishoudelijke hulp” door beleidsmedewerker sociaal domein gemeente Tilburg
- Ouderen in Tilburg
  - Seniorenraad Tilburg: contact en overleg

- KBO Kring Tilburg: contact en overleg
- Overleg gemeenteraad Tilburg met de ouderenorganisaties van Tilburg: deelgenomen
- Deelname aan werksessie GGoud
- Overleg met programmamanager en beleidsmedewerker GGoud
- Tilburg 4 Global Goals: deelname aan werkgroep en aan informatiemarkt
- In het kader van de wijkagenda's gesprekken met een aantal wijkraden
  - Wijkraad Tilburg 3 West: kennismaking en gesprek
  - Dorpsraad Udenhout: kennismaking en gesprek
  - Wijkraad Reeshof: kennismaking en gesprek
- Praktijksteun: gesprek over POH-GGZ Jeugd
- Cliëntenraad Maks: kennismaking en gesprek
- Social Kids Tilburg: kennismaking en gesprek
- Amarant: kennismaking en gesprek met team FACT en team Zorgbemiddeling
- Proeftuin Toekomstscenario Jeugd en Gezin: door beleidsmedewerkers gemeente Tilburg
- Beautiful Day: kennismaking en gesprek
- Platform LVB (mensen met een lichte verstandelijke beperking): kennismaking en gesprek
- "Driedaagse Samen meer voor elkaar in de uitvoering": deelgenomen
- Werkbezoek Tongerloose Hoef en Resto van Harte
- Arbeidsmarkttop Midden Brabant: deelname aan bijeenkomst
- Wijkraad Noord: gesprek in het kader van de SRT-lezing 2022
- RIBW: gesprek met ervaringsdeskundige medewerkers in het kader van SRT-lezing 2022
- Regionale bijeenkomst Ouderenmishandeling: deelname aan bijeenkomst
- Sociaal Meldpunt Tilburg: kennismaking met nieuwe medewerker en gesprek
- Brede Bijeenkomst Inburgering Hart van Brabant: deelgenomen
- Rekenkamer Tilburg: bespreking over het onderzoeksplan "Bestaanszekerheidsbeleid van de gemeente Tilburg"
- Gesprekken met betrekking tot "Jongeren en wachttijden": MEE, Prospects at Work, GGZ, Impegno, R-Newt, Amarant
- Hart van Brabant "Radenavonden": deelgenomen
- Gesprekken met Tilburgse gemeenteraadsfracties: kennismaking en gesprek over aandachtspunten voor de komende jaren
- Gesprek met Adviesraad Sociaal Domein Bergen op Zoom, Contourdetwern en de SRT

Scholing en deskundigheidsbevordering

Regelmatig wordt er deelgenomen aan studiebijeenkomsten en webinars o.a. bij Movisie, Nibud, SJS kennisnetwerk.

4.2 Werkgroepen

Naast de SRT-vergaderingen zijn leden actief in diverse werkgroepen die een advies voorbereiden, een thema oppakken en uitwerken of aan de slag gaan met een vraagstuk dat in de SRT-vergadering is benoemd. Er worden gesprekken georganiseerd over vraagstukken betreffende dit aandachtsveld met beleidsmedewerkers van de gemeente, met inwoners, cliëntenraden of organisaties. Zij volgen de inhoudelijke ontwikkelingen en zorgen zo voor verdieping en expertise.

De Sociale Raad Tilburg heeft drie structurele werkgroepen, namelijk de werkgroep Wmo, de werkgroep Participatie en de werkgroep Jeugd. De leden van deze werkgroepen houden de actualiteit op hun gebied bij en zorgen dus voor verdieping van kennis op dit terrein.

Daarnaast stellen we met enige regelmaat werkgroepen in met een bepaalde opdracht. Deze werkgroepen gaan met die opdracht aan de slag, ze pakken een thema of vraagstuk op en ronden deze opdracht op een gegeven moment af. De werkgroepen werken zelfstandig aan hun opdracht en rapporteren hun bevindingen aan de Sociale Raad Tilburg.

Het verbreden van kennis, het zoeken naar dwarsverbanden en integraliteit gebeurt met name in de vergaderingen van de Sociale Raad Tilburg waar alle leden aanwezig zijn en daarbij elkaar bevragen

en inspireren om zo te komen tot die gewenste integrale adviezen. De specialistische kennis van beleid en uitvoering is een noodzakelijke basis om te komen tot inhoudelijke dwarsverbanden. Het voorbereiden van adviezen gebeurt veelal in de werkgroepen. Er wordt een informatiebijeenkomst georganiseerd met strategen en/of beleidsmedewerkers van de gemeente Tilburg. Vervolgens wordt een conceptadvies voorbereid dat voorgelegd wordt aan de hele Sociale Raad Tilburg. De gewenste route is dat dit tijdens een SRT-vergadering besproken wordt waarna het definitieve advies opgesteld wordt. In de praktijk lukt dit vaak niet omdat we in de procedure daar niet voldoende tijd voor krijgen.

Het afgelopen jaar zijn de volgende werkgroepen actief geweest:

- Werkgroep Wmo
- Werkgroep Jeugd
- Werkgroep Participatie
- Werkgroep SRT-lezing 2022
- Werkgroep Wijkagenda's
- Werkgroep SRT-evaluatie 2022
- Sollicitatiecommissie vacatures leden

4.3 Project "Jongeren en wachttijden"

In 2021 en 2022 hebben we met diverse personen en organisaties gesprekken gevoerd over jongeren en wachttijden. We hebben gesproken met jongeren, ouders, jongerenwerkers, medewerkers van zorgorganisaties, Toegang Tilburg en de gemeente Tilburg.

In het bestaande zorgsysteem staan jongeren onvoldoende centraal, het huidige aanbod voor passende hulpverlening is ontoereikend en de mentale gesteldheid van jongeren staat onder druk. De wachtlijstenproblematiek in de jeugdhulpverlening is hardnekkig. De problematiek van jongeren, het ontoereikende zorgaanbod, de wachtlijstenproblematiek: ze staan met regelmaat op onze agenda.

Wachttijden, wachtlijsten, wachten...

De wachtlijstenproblematiek is zichtbaar en voelbaar en daarom zijn we hiermee aan de slag gegaan. Er waren en zijn zorgelijke verhalen over jongeren die te lang moeten wachten op passende hulpverlening. De Sociale Raad Tilburg was benieuwd hoe de wachttijd wordt ingevuld. Er wordt vaak gesproken over wachttijden maar hiermee wordt weer net iets anders bedoeld dan met wachtlijsten. Het komt in de beleving van jongeren en hun netwerk echter wel op hetzelfde neer. Hoe wordt in de praktijk vorm gegeven aan 'de wachttijd'? Gebeurt hier voldoende?

Infographic "Jongeren & ouders in de knoop, uit de knoop..."²

In de gesprekken bleek al snel dat de verhalen omvangrijker waren dan enkel de wachttijden en wachtlijsten. We wilden deze verhalen doorvertellen en hebben deze daarom verwerkt in een infographic waarbij beelden en woorden het verhaal vertellen.

De infographic is positief ontvangen door de wethouder Jeugd.

De infographic hebben we dit jaar breed verspreid in de stad. Diverse professionals hebben aangegeven dat de infographic een goed hulpmiddel is voor hen om het gesprek met een jongere te voeren. Er zijn er dan ook later nog diverse opgevraagd.

4.4 SRT-inspiratiepamflet "Sociale ankers slaan in tijden van zwaar weer!"

De gemeenteraadsverkiezingen waren voor de Sociale Raad Tilburg het uitgelezen moment om ook zelf te verwoorden wat wij voor komende jaren van belang vinden voor de stad Tilburg. We hebben het inspiratiepamflet "Sociale ankers slaan in tijden van zwaar weer!"³ geschreven waarin we onze visie en prioriteiten delen. Dit pamflet hebben we na de verkiezingen toegestuurd aan alle

² SRT-infographic, Jongeren & ouders in de knoop, uit de knoop..."

[SRT - Infographic "Jongeren en wachttijden" \(socialeraadtilburg.nl\)](https://socialeraadtilburg.nl)

³ Sociale Raad Tilburg, "Sociale ankers slaan in tijden van zwaar weer!"

[Sociale ankers slaan in tijden van zwaar weer! \(socialeraadtilburg.nl\)](https://socialeraadtilburg.nl)

gemeenteraadsleden, de informateur en formateur van het nieuwe college, ambtenaren, organisaties, betrokken burgers en iedereen die Tilburg een warm hart toedraagt.

Zorgen om de mensen in kwetsbare posities

Als Sociale Raad Tilburg maken we ons zorgen om de mensen in kwetsbare posities. Er zijn veel problemen binnen het sociaal domein die momenteel alleen maar ernstiger worden. Denk aan bestaansonzekerheid, toegang tot zorg, wachtlijsten, de problemen waar jongeren mee te maken krijgen, woningnood, energieprijzen die door het dak gaan, de gevolgen van de oorlog in Oekraïne. Het vertrouwen van burgers in de overheid neemt af en de systeemwereld wint het vaak van de leefwereld. Als structuren centraal staan en niet de burgers blijft maatwerk de uitzondering en niet de regel.

Tijd om sociale ankers te slaan

De geschiedenis leert dat bij economisch slechte tijden geboekte winst snel kan verdwijnen. Tijd dus om sociale ankers te slaan. Vier thema's staan wat ons betreft centraal:

- bestaanszekerheid en armoede
- mensen in kwetsbare posities
- burgerparticipatie
- tweedelingen

De afgelopen jaren zijn binnen Tilburg diverse mooie ontwikkelingen op gang gezet die nu verstevigd en verankerd moeten worden. Er zijn ook forse vraagstukken die met voorrang opgepakt moeten worden en die soms een fundamenteel andere aanpak vragen. We hebben een overheid nodig die transparant en aanspreekbaar is, luistert naar inwoners, respectvolle bejegening en goede dienstverlening hoog in het vaandel heeft staan en met name aandacht heeft voor mensen in kwetsbare posities. Samenwerking tussen gemeente en burgers is cruciaal, vanuit solidariteit met elkaar: samen zorgen voor elke burger in de stad. Coalitieakkoord, beleid en uitvoering van de gemeente moeten dit als ijkpunt hebben.

4.5 SRT-lezing 2022

“Van kloof naar brug: het belang van ervaringskennis in beleid en uitvoering”

Op 16 oktober 2022 konden we weer, nadat door corona twee jaar niet mogelijk was geweest, een SRT-lezing organiseren. Deze is uitgesproken door Tim 'S Jongers met als thema “Van kloof naar brug: het belang van ervaringskennis in beleid en uitvoering”.

Kloof in onze samenleving

De kloof die bestaat tussen de leefwereld van burgers en de wereld waar beleid gemaakt wordt, wordt vaak en door velen benoemd. Het belang om die kloof te overbruggen is groot. Tim 'S Jongers⁴ maakt duidelijk dat ervaringskennis van professionals ingezet kan en moet worden om een brug te slaan.

Ervaringskennis als kans

Organisaties hebben een veelal ongebruikt reservoir aan kennis in huis. Veel professionals beschikken naast hun professionele kwaliteiten ook over ervaringskennis. De oproep van Tim 'S Jongers is om deze ervaringskennis te leren zien, te erkennen en in te zetten. Dit is een kans om beleid te ontwikkelen dat beter aansluit bij de leefwereld van inwoners en zo een brug te bouwen.

Tim 'S Jongers

Tim stelde in de SRT-lezing de vraag: wat is er nodig om ervaringskennis een meer prominente plek te geven in de vormgeving van beleid en uitvoering, teneinde de kloof te overbruggen?

- Luisteren naar inwoners
Inwoners beschikken over kennis wat betreft hun problemen en hun leven. Beleidsmedewerkers dienen allereerst naar hen te luisteren. Hen past principiële bescheidenheid.

---

⁴ Dit is een zeer korte weergave van de SRT-lezing van Tim 'S Jongers en doet daarmee geen recht aan zijn volledige verhaal. Wil je hier meer over lezen dan verwijzen wij graag naar zijn publicatie: *Tim 'S Jongers, “Beledigende broccoli”, 2022*

- **Ontmoeting**
Om te weten hoe mensen in een kwetsbare positie leven, wat zij meemaken en waar zij tegenaan lopen, zijn ontmoetingen nodig. Ontmoetingen waarin gesprekken tot stand komen en waarin naar elkaar geluisterd wordt om zo de ander beter te begrijpen.
- **Veiligheid en dialoog**
Dit vraagt om veiligheid, ook op werkplekken. Alleen in een veilige omgeving kan de dialoog ontstaan waarin verteld wordt over de alledaagse en ook de grotere vraagstukken en problemen waar mensen tegenaan lopen.
- **Ervaringskennis als diversiteitsvraagstuk**
Als aangesloten wordt bij de ervaringen van mensen, komt ook direct diversiteit in beeld.
- **Tim 'S Jongers benoemt twee pijlers voor de te-bouwen-brug**
  1. **Articulatiemacht:** inwoners vertellen hun verhalen en ervaringen, en worden gehoord.
  2. **Realiteitszin bij beleidsmakers:** zij luisteren naar de verhalen en ervaringen van inwoners.

Naast Tim 'S Jongers hebben een ervaringsdeskundige van het RIBW, een lid van een wijkraad en een directeur hun bijdrage geleverd aan dit grotere verhaal. Daarna zijn er aan de hand van vragen en standpunten van de deelnemers gesprekken ontstaan met de hele zaal. Er waren ongeveer 100 personen aanwezig op deze zondagmiddag

Ervaringsdeskundigheid en de inzet van ervaringsdeskundigen is al veel langer een belangrijk aandachtspunt voor de Sociale Raad Tilburg. Het is naast meedoen en burgerparticipatie één van onze rode draden die in de loop van jaren tevoorschijn zijn gekomen. Ervaringskennis voegt iets wezenlijks toe aan ons denken en brengt ook iets nieuws naast ervaringsdeskundigheid.

4.6 SRT-adviezen

De belangrijkste opdracht aan de Sociale Raad Tilburg is het adviseren en daar ligt dan ook de focus van het werk. De wijze waarop we advies uitbrengen is divers.

Adviezen – schriftelijk en mondeling

De meeste adviezen worden schriftelijk uitgebracht. Het college van burgemeester en wethouders vraagt advies over een verordening, beleidsplan of nota. De Sociale Raad Tilburg organiseert een overleg met betrokken beleidsmedewerkers om zich goed te laten informeren, bespreekt daarna intern het vraagstuk en schrijft het advies.

Daarnaast geven we regelmatig mondelinge adviezen. Wij willen graag vroeg in het proces van het ontwikkelen van nieuw beleid betrokken worden en op dat moment meedenken en meepraten over nieuwe ontwikkelingen en beleidsthema's. Dit is ook overeengekomen met de gemeente in de gemeentelijke evaluatie van de Sociale Raad Tilburg (2017).

We organiseren informatiebijeenkomsten met strategen en beleidsmedewerkers van de gemeente Tilburg over adviezen die gevraagd worden of nieuw beleid dat ontwikkeld wordt. Dit gebeurt ook op verzoek van beleidsmedewerkers van de gemeente Tilburg die graag gebruik willen maken van de denkkraft van de Sociale Raad Tilburg. Tijdens deze gesprekken geven wij onze vragen, overwegingen en adviezen mondeling mee.

Normaal gesproken nemen leden en medewerksters deel aan bijeenkomsten in de stad, bijvoorbeeld gesprekstafels, waar zij hun inbreng hebben namens de adviesraad. Door de gevolgen van de coronacrisis is dit het afgelopen jaar nauwelijks mogelijk geweest.

Adviezen – lokaal en regionaal

De opdracht om te adviseren is een lokale opdracht, namelijk advies geven aan het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Tilburg. Naast deze lokale adviezen geven we ook regionale adviezen. Deze worden uitgebracht door een overleg van de lokale adviesraden sociaal domein (Rosa) in de regio Hart van Brabant.

De gemeenten in de regio Hart van Brabant werken immers steeds meer in regionaal verband samen en ontwikkelen gezamenlijk beleid. Daar horen ook adviesaanvragen bij en deze worden gesteld aan

het overleg van de lokale adviesraden sociaal domein. De Sociale Raad Tilburg volgt hierbij de procedures zoals die door de gemeenten Hart van Brabant ingericht worden. De Sociale Raad Tilburg neemt steeds deel aan deze regionale overleggen en levert zijn bijdragen aan de adviezen die op regionaal niveau worden gegeven.

4.6.1 SRT-adviezen 2022: een korte weergave

De Sociale Raad Tilburg heeft in 2022 de volgende schriftelijke adviezen uitgebracht:

- Advies “Energiearmoede - schriftelijke aanvulling op gesprek 26 januari 2022”
- Advies “Verzamelerordening Participatiewet, IOAW, IOAZ en Bbz 2022”
- Advies “Verordening jeugdhulp gemeente Tilburg 2023”
- Advies “Verordening Wmo gemeente Tilburg 2023”
- Advies “Doorontwikkeling Toegang Tilburg: “Meer voor elkaar” ook binnen Toegang Tilburg”

Samen met de andere lokale adviesraden hebben we regionaal de volgende adviezen uitgebracht:

- Rosa: reactie op dialoogkaders BW en WMO

De uitgebrachte adviezen worden in bijlage 3 kort weergegeven. De volledige tekst van elk advies en het antwoord van het college daarop kunt u vinden op onze website⁵.

---

⁵ <https://socialeraadtilburg.nl/adviezen>

5 Gemeente Tilburg: overleg en contacten

Het college van burgemeester en wethouders heeft de Sociale Raad Tilburg de opdracht gegeven het college gevraagd en ongevraagd te adviseren. De SRT-adviezen zijn dan ook allereerst aan hen gericht.

Twee maal per jaar hebben we een overleg met de wethouders van het sociaal domein om actuele ontwikkelingen betreffende en rondom dat sociale domein te bespreken. Daarnaast vindt er twee maal per jaar een gesprek met elke wethouder van het sociaal domein plaats om ook de specifieke vraagstukken met betrekking tot Wmo, Jeugdhulp en Participatiewet samen te bespreken. Daarbij komen actualiteiten, vraagstukken en ontwikkelingen op de afzonderlijke beleidsterreinen aan de orde. In 2022 is dit vanwege de gemeenteraadsverkiezingen minder geweest maar we hebben ondertussen in 2023 deze draad weer opgepakt. Deze gesprekken zijn voor ons werk van belang. Het directe gesprek met elkaar over de grote bewegingen in de stad, over het beleid en de uitvoering, levert meerwaarde op: informatie en inzichten die vervolgens weer in het werk gebruikt worden.

Er zijn contacten met de gemeenteraad en wij volgen hun vergaderingen. In november hebben we kennisgemaakt met de nieuwe gemeenteraad. Daarnaast hebben we kennismakingsgesprekken gevoerd met een aantal van de gemeenteraadsfracties.

We hebben contacten met de raadsgriffie en op hun verzoek hebben we meegedacht over het inwerkprogramma voor de nieuwe gemeenteraad.

Zoals gebruikelijk hebben we periodiek overleg met het MT Sociaal. Ook hier gaat het om het volgen van de ontwikkelingen en elkaar bijpraten over werkzaamheden. Daarbij hebben we ook het belang van een duidelijke planning en een helder proces benoemd zodat de Sociale Raad Tilburg tijdig geïnformeerd is over adviesaanvragen.

Er is regelmatig contact tussen de contactambtenaar en de beleidsmedewerksters en, als dat nodig is, met het DB van de Sociale Raad Tilburg.

Tijdens het hele jaar zijn er besprekingen met strategen en beleidsmedewerkers van de gemeente Tilburg. Bij adviesaanvragen organiseren wij altijd een informatiebijeenkomst om door de betrokken beleidsmedewerker(s) geïnformeerd te worden over de voorliggende beleidsnota en met elkaar daarover in gesprek te gaan. Als we eerder in het proces betrokken worden, vinden er vaak meerdere gesprekken plaats. Daarnaast organiseren we gesprekken om bijgepraat te worden over bepaalde thema's en ontwikkelingen. Het initiatief voor een bespreking wordt zowel door de strategen en beleidsmedewerkers van de gemeente Tilburg genomen als door de Sociale Raad Tilburg. Steeds vaker worden we aan het begin van het ambtelijk proces betrokken bij gesprekken over nieuw te ontwikkelen beleid. Dit vinden we een positieve ontwikkeling omdat we dan mee kunnen denken en inbreng kunnen hebben wat betreft de basis en het kader van de nieuwe plannen. Het gesprek met elkaar, de vragen en de discussies, leiden tot nieuwe inzichten aan beide kanten.

Normaal gesproken zijn er in de loop van het jaar diverse bijeenkomsten en gesprekken waar de Sociale Raad Tilburg bij aanwezig is en zijn bijdrage aanlevert. Door corona en de RIVM-maatregelen zijn deze in het afgelopen jaar nauwelijks georganiseerd. Er zijn wel digitaal een aantal bijeenkomsten geweest waar wij deel aan hebben genomen.

- Gesprekken met wethouders sociaal domein
- Overleg met afdelingshoofd Sociaal gemeente Tilburg
- Overleg met contactambtenaar gemeente Tilburg
- Overleg gemeenteraad Tilburg met de ouderenorganisaties van Tilburg
- Deelname aan werksessie GGoud
- Regionale bijeenkomst Ouderenmishandeling: deelname aan bijeenkomst
- "Driedaagse Samen meer voor elkaar in de uitvoering": deelgenomen
- Bijeenkomst over inwonersparticipatie en energietransitie
- Hart van Brabant "Radenavonden": deelgenomen
- Tilburg Positief Gezond: presentaties van een aantal initiatieven

6 Inwoners en organisaties in Tilburg

De Sociale Raad Tilburg wil schakel zijn tussen inwoners en gemeente. Om adviezen te kunnen geven die van waarde zijn voor inwoners moeten wij weten wat Tilburgers bezig houdt. Daarom zijn de verhalen en ervaringen, meningen en ideeën van Tilburgers voor ons van groot belang. Wij horen graag wat hen bezig houdt, waar zij tevreden over zijn, waar zij zich zorgen over maken, wat er volgens hen beter kan en welke (nieuwe) wensen zij hebben. Deze informatie zetten wij in bij het geven van adviezen. Zoals eerder gezegd hechten wij grote waarde aan deze gesprekken met inwoners, cliëntenraden en andere vormen waarin wij informatie ophalen uit de stad. Met die kennis kunnen wij de relatie leggen tussen uitvoering en beleid en zetten we de ervaringen van inwoners in om beleid en uitvoering te verbeteren.

Het belang van deze informatie en hoe wij deze op kunnen halen, is een gesprekspunt dat regelmatig op de SRT-agenda staat. Door de criteria die wij hanteren bij vacatures en door onze wijze van werken, hebben we dit ook geborgd in onze adviesraad. Hier alert op blijven is echter van belang en daarom is dit een terugkerend gesprekspunt waarbij we ook zoeken naar nieuwe mogelijkheden.

Wij horen wat er leeft bij inwoners van Tilburg door:

- toevallige gesprekken
- bij bijeenkomsten aanwezig te zijn
- georganiseerde gesprekken en bijeenkomsten
- wat wij in ons dagelijks leven horen bij familie, burens, vrienden
- actief te zijn in de wijk of binnen de stad
- wat wij in het (betaald en onbetaald) werk tegenkomen en horen
- actief aan de slag te zijn met thema's en groepen
- activiteiten die wij als Sociale Raad Tilburg zelf organiseren zoals werkbezoeken, consultaties, SRT-lezing, gesprekken met organisaties, themabijeenkomsten

In 2022 hebben we onder andere deelgenomen aan of gesprekken gevoerd met:

- Platform Sociale Zekerheid Tilburg: lid van kerngroep en deelname aan bijeenkomsten
- TOG Tilburg – Tilburgs Overleg Gehandicaptenorganisaties/Toegankelijk Tilburg: contact en overleg
- Regiegroep “Beschermd wonen” Hart van Brabant
- Platform Jeugdzorg Regio Hart van Brabant: contact en overleg
- Shoshin: gesprek over regionale projecten ivm wachtlijsten
- Onderwijs 400 Tilburg: deelname aan bijeenkomst
- Boilers Hub: kennismaking en gesprek
- Cliëntenraad RIBW: gesprekken
- Seniorenraad Tilburg
- KBO Kring Tilburg
- Kleine zorgaanbieders: gesprekken
- Bewonersraad van Landpark Assisië en zorgorganisatie Prisma
- Landpark Assisië: presentatie resultaten verkennend actieonderzoek
- Landpark Assisië: deelname aan podcast over het actieonderzoek
- Coalitie tegen eenzaamheid Tilburg: netwerkbijeenkomst
- Sociaal Meldpunt Tilburg: kennismaken en overleg met nieuwe medewerker
- Meedenkers Tilburg
- FNV-Tilburg: werkgroep Lokaal Sociaal Beleid
- Koepel Adviesraden Sociaal Domein
- Bijeenkomst kleine zorgaanbieders
- Bijeenkomst traject “Basisinkomen voorkomt Zorg”
- Adviesraad Sociaal Domein Oosterhout: contact en overleg
- Webinar regionaal project “Maatpact”
- Rekenkamer Tilburg: kennismakingsgesprek met nieuwe leden en overleg
- Rechtswinkel Tilburg: kennismakingsgesprek en overleg

- Gesprek met directeur-bestuurder TBV-wonen
- Deelname aan “Adviesgroep Promotieonderzoek Maatschappelijke kwetsbaarheid”:
uitgevoerd door een staffunctionaris van ContourdeTwern van de Afdeling Innovatie &
Beleidsondersteuning

Door deel te nemen, aanwezig te zijn in de stad, gesprekken te organiseren en nieuwe contacten te leggen, bouwen wij aan ons netwerk. Dit netwerk is voor ons van grote waarde aangezien wij, zoals eerder gezegd, de ervaringen en verhalen van inwoners, willen kennen en in willen zetten bij onze advisering. Het is dus voor ons van belang om dit goed te onderhouden en er op een zinvolle wijze gebruik van te maken. Een netwerk is echter nooit af. Wij blijven werken aan uitbreiding ervan en we zoeken steeds nieuwe, andere manieren om burgers te betrekken bij ons werk.

De Sociale Raad Tilburg is telefonisch, per post en via de website bereikbaar voor Tilburgers die hun vragen, ideeën of ervaringen met ons willen delen.

7 Regionale samenwerking Hart van Brabant

Binnen de regio Hart van Brabant wordt er door de gemeenten steeds meer samengewerkt. Dit betreft zowel het ontwikkelen van beleid als de besluitvorming erover. Daar volgen ook adviesaanvragen uit die gesteld worden aan de gezamenlijke lokale adviesraden. Deze adviesaanvragen dienen uiteraard ook regionaal opgepakt te worden.

De opdracht van de adviesraden is lokaal te adviseren en daar ligt ook hun prioriteit. In 2017 hebben de lokale adviesraden een overleg binnen de regio Hart van Brabant georganiseerd om elkaar te (leren) kennen, om ervaringen en kennis uit te wisselen en regionale ontwikkelingen te volgen. Dit regionale overleg, Rosa getiteld, is ook het regionale aanspreekpunt voor de regio Hart van Brabant en de plaats waar de adviesaanvragen ingebracht worden.

Het uitgangspunt bij de regionale adviezen is dat de adviesraden volgend zijn aan de gemeenten: dus daar waar gemeenten lokaal beleid maken, werken de adviesraden lokaal. Als de gemeenten gezamenlijk regionaal beleid ontwikkelen dan volgen de adviesraden dit en geven zij gezamenlijk een regionaal advies.

De regionale overleggen van de adviesraden zijn een noodzakelijke aanvulling op de lokale adviesraden aangezien beleid soms regionaal gemaakt en ingezet wordt. Dit doet een extra beroep op de lokale adviesraden die soms al heel druk zijn met de lokale advisering. Als Sociale Raad Tilburg vinden we het van belang en waardevol om hier een bijdrage aan te leveren. Tegelijkertijd doet dit vaak ook een beroep op leden die al drukbezet zijn. Het blijft dus van belang om hier zorgvuldig en doordacht mee om te gaan.

Er zijn twee regionale overlegstructuren.

1. Rosa – Regionaal overleg sociale adviesraden

Dit is het overleg van de lokale adviesraden sociaal domein en deze richt zich dus op Wmo, Jeugdwet en Participatiewet. De adviesraden die hieraan deelnemen blijken zich in de praktijk meer te richten op Wmo en Jeugdwet en minder op de Participatiewet.

Er is een agendacommissie die de regionale overleggen voorbereid, informatie doorgeeft en het aanspreekpunt is voor de regio. Er vindt regelmatig een algemeen overleg plaats waar de voorzitters van de lokale adviesraden aan deelnemen. Daarnaast worden er bij adviesaanvragen werkgroepen ingesteld die de adviesaanvraag oppakken en een advies opstellen. Het afgelopen jaar zijn er twee werkgroepen aan de slag gegaan: werkgroep “Beschermd wonen” en de werkgroep “Inburgering. Verder is één persoon lid van de regiegroep “Beschermd wonen”.

De Sociale Raad Tilburg is lid van de agendacommissie, neemt deel aan de regionale overleggen en levert zijn bijdragen aan de diverse werkgroepen.

In 2018 en 2019 is er een aantal gesprekken gevoerd tussen een afvaardiging van de adviesraden sociaal domein, de ambtelijke opdrachtgevers en de wethouders die regionaal de portefeuillehoudersoverleggen voor Wmo en Participatiewet en de bestuurscommissie jeugd trekken. Op basis van die gesprekken is door de sociale raden een voorstel ontwikkeld voor goede afstemming en organisatie van een beperkt aantal regionale adviezen. In december 2020 is in het portefeuillehoudersoverleg hier een besluit over genomen en heeft men Rosa de beschikking gegeven over een klein budget om de gevraagde regionale adviezen uit te kunnen brengen. Hierdoor wordt het mogelijk om de overleggen, de werkgroepen en adviesaanvragen iets meer structuur te bieden doordat bijvoorbeeld een beperkt aantal uren ondersteuning mogelijk zijn. Er is een afstemmingsoverleg ingesteld met twee leden van de agendacommissie en de programmacoördinator Mens & Samenleving van de Regio Hart van Brabant om elkaar tijdig en goed te informeren over ontwikkelingen.

In september 2022 hebben we een kennismakingsgesprek gevoerd met de nieuwe wethouders van het POHO en overleg gehad over de inzet van Rosa.

- Rosa – overleggen en werkgroepen

We hebben deelgenomen aan:

- Agendacommissie

- Regionale bijeenkomsten
  - Overleg met regionale contactpersoon
  - Werkgroep “Beschermd wonen”
  - Werkgroep “Inburgering”
  - Regiegroep “Beschermd wonen”
  - Rosa-bijeenkomst over “Ontwikkelingsgerichte Arbeidsmatige Dagbesteding”
  - Rosa-seminar “Normalisatie”: voorbereidingsgroep en deelgenomen
  - Hart van Brabant POHO Sociaal: kennismaking met (nieuwe) wethouders en toelichting op Rosa
  - Rosa-werkgroep “Inburgering”
  - Brede bijeenkomst “Inburgering”: verdiepingsgroep
- **Rosa-seminar “Normaliseren”**

In september heeft een werkgroep een seminar georganiseerd over “Normaliseren”. Het was een thema dat vaak ter sprake kwam maar voor sommigen heel onduidelijk bleef. Wat is dat nou precies, dat “normaliseren”? En hoe kun je dit vorm geven in je eigen gemeente? Wat zijn de kansen en de risico's?

Drie inleiders gaven vanuit verschillende perspectieven hun visie op normaliseren. Aan interactieve tafels werd gereageerd en doorgepraat over de gebrachte informatie. Er was een zeer mooie opkomst vanuit de hele regio met zo'n vijftig deelnemers.

2. RAWP – Regionale Adviesraad Werk en Participatie

Het andere regionale overleg is het RAWP dat iets langer bestaat. Deze adviesraad richt zich met name op beschut werk, banenafpraak en doelgroepenregister en heeft een bredere samenstelling. De laatste periode is het aandachtsveld langzamerhand verbreed en staat ook arbeid voor mensen in een kwetsbare positie op de agenda. Zo hebben we het afgelopen jaar bijvoorbeeld het thema “basisbanen” opgepakt.

Ook het RAWP kent een agendacommissie die de vergaderingen voorbereidt, informatie deelt en als aanspreekpunt voor de regio werkt. De Sociale Raad Tilburg neemt deel aan de agendacommissie en aan de regionale bijeenkomsten.

- **RAWP – overleggen en werkgroepen**

We hebben deelgenomen aan:

- Agendaoverleg
- Regionale bijeenkomsten
- Onderzoek Radar “Verkenning mogelijkheden voor intensievere regionale samenwerking in de arbeidsmarktregio Midden-Brabant”: deelgenomen aan interview

8 PR en communicatie

Bekendheid en zichtbaarheid zijn belangrijk voor de Sociale Raad Tilburg om de schakelfunctie tussen inwoners en de gemeente te kunnen vervullen. Deelnemen aan bijeenkomsten en aanwezig zijn in de stad zijn dan ook een goed middel om aan die bekendheid te werken. Het is van belang dat inwoners en organisaties weten dat de Sociale Raad Tilburg bestaat, wat de doelstelling is, welke adviezen wij uitbrengen en ook wanneer zij een beroep op ons kunnen doen. Daarbij is ook van belang om realistisch te zijn en steeds deze vragen te stellen: wie moeten ons kennen? En hoe zorgen we dat we vindbaar zijn?

Het daadwerkelijk aanwezig zijn in de stad werkt bevorderlijk voor onze bekendheid en zichtbaarheid. Doordat er geen covid-maatregelen meer zijn, wordt er weer meer georganiseerd en hebben we deel kunnen nemen aan een aantal activiteiten in de stad. Daarnaast hebben we zelf verschillende gesprekken georganiseerd en bezoeken gebracht aan organisaties.

In 2022 heeft één van de beleidsmedewerkers door middel van een interview meegewerkt aan de "Themakrant: Schuldhulpverlening in kwetsbare situaties" van "Schouder Eronder", een samenwerkingsverband tussen Divosa, Landelijke Cliëntenraad, NVVK, Sociaal Werk Nederland en VNG. Naar aanleiding van de praktijkdag eind 2021 is er in 2022 een themakrant uitgegeven waarin leidinggevenden, beleidsmedewerkers en directeuren aan het woord komen. Centrale vraag is: hoe verlagen zij de drempel zodat mensen wel om hulp vragen?

Om onze zichtbaarheid en bekendheid te vergroten maken wij gebruik van onze digitale PR-middelen zoals de SRT-website, Twitter, LinkedIn en Facebook. Op de SRT-website publiceren we de SRT-adviezen, activiteiten die wij organiseren en plaatsen we berichten die voor ons werk en ons aandachtsveld van belang zijn. We zetten Twitter, LinkedIn en Facebook in om berichten over het SRT-werk bekend te maken en soms ook om onderzoeken en artikelen te plaatsen die het sociaal domein betreffen.

De Sociale Raad Tilburg is te vinden op de website T-helpt.

Als we activiteiten organiseren of bijvoorbeeld bekendheid willen geven aan een advies dan zoeken we naast onze eigen PR-kanalen ook naar andere wegen. Persberichten en een artikel voor een Tilburgse krant behoren tot de middelen die wij dan inzetten.

9 Tot slot

Het nieuwe jaar heeft zich aangediend. Het is altijd een moment op weer even stil te staan bij wat we het komende jaar willen doen en willen bereiken. De agenda van de gemeente speelt daar natuurlijk een belangrijke rol in. Welke adviezen worden er gevraagd, welke thema's gaan het komende jaar een rol spelen maar ook welke ontwikkelingen en vraagstukken zien wij en wat vinden wij daarvan? De thema's die we in het SRT-pamflet "Sociale ankers slaan in tijden van zwaar weer" hebben benoemd, zijn voor ons daarbij centrale thema's.

2023

In 2022, en vaak ook al in de jaren daarvoor, hebben we diverse thema's en ontwikkelingen in de stad gevolgd en onze inbreng daarbij gehad. Hier zullen we ook in het komende jaar bij betrokken blijven en steeds weer zoeken naar welke inbreng wij daarbij kunnen hebben.

Gesprekken en bijeenkomsten

Het organiseren van gesprekken en deelnemen aan de bijeenkomsten blijven we natuurlijk gewoon doen. Het horen van verhalen en ervaringen van inwoners blijft de belangrijkste basis voor de SRT-adviezen. De Sociale Raad Tilburg vertegenwoordigt immers de inwoners en wil op basis van hun ervaringen adviezen uitbrengen.

Wijkagenda's en wijkgericht werken

In 2022 hebben we ons gebogen over de wijkagenda's en met een aantal wijkraden een gesprek gevoerd over hun werkzaamheden, ervaringen en toekomstbeelden. Interessante gesprekken die we zeker een vervolg zullen geven.

De ontwikkelingen rondom de wijkagenda's en het wijkgericht werken zullen wij nauwgezet volgen. Hier liggen immers kansen om het anders te gaan doen, namelijk op gelijkwaardige basis samen met wijkbewoners. Niet van buitenaf naar de wijken kijken maar vanuit de wijken kijken. Het is nog niet zo simpel om dat ook daadwerkelijk te gaan doen.

Nieuwe inkoop – nieuwe organisatie van zorg en hulp

De nieuwe inkoop en met name de nieuwe indeling van het zorgsysteem hebben we gevolgd en zal ook in 2023 onze aandacht hebben. We begrijpen dat het zorgsysteem aanpassingen vraagt maar maken ons tegelijkertijd zorgen over de gevolgen voor inwoners, met name voor degenen met een complexe vraag.

Bestaanszekerheid en armoede

Het thema bestaanszekerheid maar met name de toegenomen onzekerheid die we breed in de samenleving zien, zal ook op onze agenda staan. Tilburg is gestart met het beleid om bestaanszekerheid te bieden aan inwoners. Het blijft van belang om dit beleid duurzaam te maken en inwoners zekerheid te bieden. Er zijn veel maatregelen genomen om de nieuwe groepen die met armoede te maken krijgen te ondersteunen en dat is zeer terecht. Daarbij vragen wij met name aandacht voor degenen die al langere tijd in armoede leven en die niet met de huidige maatregelen uit die armoede zullen komen. De vraag blijft staan: welke maatregelen zijn nodig om de groep die al vóór de crises in armoede leefde te helpen? Wat hebben zij nodig? Het risico is dat als de huidige nieuwe groep straks weer zonder hulp van de overheid het eigen leven kan oppakken, de "oude" groep weer als "gewoon" geaccepteerd wordt. De aandacht moet juist meer uit gaan naar deze groep waarbij het met de oude maatregelen niet gelukt is om hen bestaanszekerheid te bieden.

Mensen in kwetsbare posities

Er zijn veel groepen die aandacht verdienen en nodig hebben, zoals jongeren, ouderen, bewoners met kwetsbaarheden, inwoners die minder-talig zijn of Nederlands niet als eerste taal hebben. Door op wijkniveau te werken, in beeld te hebben wie wat nodig heeft, kunnen er mooie combinaties gemaakt worden. Denk daarbij aan beschikbare ruimtes die door de verschillende groepen inwoners gebruikt kunnen worden.

Het systeem van de landelijke en gemeentelijke overheid blijft voor veel burgers lastig. Heldere communicatie, digitaal, op papier en visueel, is van groot belang. In wijken zijn laagdrempelige

plekken nodig waar buurtbewoners makkelijk binnenstappen met hun vragen. Zo wordt een stukje regie teruggegeven aan inwoners en wordt de kans groter dat zij op tijd hun vragen stellen.

Maatwerk, de menselijke maat als uitgangspunt en doel, de inwoner centraal stellen en doen wat nodig is in een bepaalde situatie: dit blijven belangrijke uitgangspunten. Er is vaak meer ruimte in wet- en regelgeving dan er gebruikt wordt. Mooi zou zijn als die ruimte gezocht wordt zodat beleid en uitvoering meer mogelijkheden biedt aan professionals om inwoners te helpen.

Burgerparticipatie

Zeggenschap en meebeslissen van burgers worden alleen maar belangrijker. Dit begint met luisteren naar inwoners en zorgen dat inspraak en zeggenschap opgenomen worden in procedures. Dus niet een vinkje dat ergens geplaatst moet worden maar een serieuze bijdrage.

Het is al lang gebleken dat burgers, mits goed gefaciliteerd, uitstekend in staat zijn om mee te denken over complexe maatschappelijk vraagstukken. Experimenteren met burgerberaden zou dan ook een mooie toevoeging zijn om meer zeggenschap voor inwoners te borgen én om meer gebruik te maken van hun kennis.

Ervaringskennis

Ervaringsdeskundigheid en ervaringskennis, gebruik maken van de kennis van inwoners: het lijkt zo simpel. Het vraagt echter nog wel het nodige werk om dat ook daadwerkelijk te gaan doen en dit een plaats te geven in de procedures. Beleid en uitvoering die beter aansluiten bij de dagelijkse werkelijkheid en bij de mogelijke problemen van inwoners: dit zou grote winst zijn. Als we de kloof tussen de leefwereld van inwoners en de wereld waar de besluiten genomen worden, willen overbruggen dan hebben we dit nodig.

Samen-werken

We kijken uit naar dit nieuwe jaar en naar de kansen die er liggen om een bijdrage te leveren aan het verbeteren van beleid in uitvoering in Tilburg. Dit doen we zoals we steeds gedaan hebben samen met de gemeente en met de inwoners. Inwoners zijn de enigen die ons kunnen vertellen hoe hun leven eruit ziet, wat goed verloopt en waar verbeteringen nodig zijn. Het is van wezenlijk belang dat we die verhalen kennen en dat inwoners zelf een stem hebben bij het vormgeven van en besluiten nemen over uitvoering en beleid van Tilburg. Gebruik maken van hun kennis en hen verantwoordelijkheid laten dragen doet recht aan hun positie en belangen. Zo wordt er dan ook samen gewerkt aan een breed draagvlak in de samenleving voor gewenste veranderingen. Dit is winst zowel voor inwoners als voor de gemeente Tilburg.

Bijlage 1 Overzicht leden en medewerkers Sociale Raad Tilburg 2022

Sociale Raad Tilburg - Leden 2022	
Dion van den Berg	Voorzitter
Stephan Gijsman	Vicevoorzitter Secretaris (tot eind 2022)
Roger Speck	Penningmeester
Bouchra Bouzarouata	Lid
Joep van Dongen	Lid (tot eind 2022)
Fons Kappé	Lid
Marlies Lammers-Berben	Lid
Rogier van Luxemburg	Lid (tot eind 2022)
Jos Oskam	Lid (tot maart 2022)
José Rijnen	Lid (April 2022)
Edith Sigmans - van Lien	Lid
Carla Ter Beek	Lid (Tot december 2022)
Henrieta van der Veeke	Lid

Sociale Raad Tilburg - Medewerkers 2022	
Mariëtte van Bavel	Beleidsmedewerkster 30 uur per week
Karen Schellekens	Beleidsmedewerkster 24 uur per week

Bijlage 3 Sociale Raad Tilburg – Adviezen 2022

Advies “Energiearmoede - schriftelijke aanvulling op gesprek 26 januari 2022”

Op 26 januari 2022 hebben beleidsmedewerkers een presentatie gegeven over energiearmoede in Tilburg. Naast mondelinge adviezen hebben wij ook nog een schriftelijke aanvulling gegeven.

Algemeen

Energiearmoede is een urgent thema. De gemeente gebruikt de term “energiearmoede”. Dit is een passende en herkenbare term die recht doet aan de dagelijkse realiteit. De SRT onderstreept het belang om energiearmoede aan te pakken, dit ligt in de lijn met het beleid rondom bestaanszekerheid.

Inwoners die extra hard getroffen worden

Een aantal groepen inwoners wordt extra hard geraakt door de snel stijgende energieprijzen:

- inwoners met een uitkering (ook WAO/WIA/ZW/Wajong-uitkering)
- mensen met slecht geïsoleerde woningen
- mensen met chronische ziekten die veel thuis zijn
- mensen die werken en een laag inkomen hebben
- mensen die om medische redenen extra moeten stoken
- ouderen zonder een pensioen of een heel klein pensioen

De doelgroepen bereiken

Het is van belang om gericht die groepen te benaderen die het hardst getroffen worden.

- Een grote groep is al bekend, de gemeente heeft al communicatielijnen met hen.
- Vanuit het schuldenoffensief is een hele grote groep in beeld gekomen.
- Mensen moeten echter wel direct kunnen begrijpen waar het om gaat en wat het hen oplevert.
- Mensen stappen net ietsjes makkelijker ergens op af als ze vaker dezelfde boodschap horen.
- Gebruik de informele en formele netwerken van mensen
- Denk bij het verspreiden van de boodschap aan organisaties en netwerken in de stad.
- Overweeg een outreachende benadering.
- Er is een preventieprogramma waarbij woningbouwcorporaties, zorgverzekeraars en energieleveranciers betalingsachterstanden mogen melden.

Communicatie

De wijze waarop deze boodschap uitgedragen wordt, is van groot belang. Inwoners moeten direct snappen waar dit over gaat en wat het met hen te maken heeft. Zorg voor een heldere, duidelijke boodschap. Gebruik één rechtstreeks telefoonnummer, één mailadres voor informatie en één website en zorg voor een fysieke plek. Zet alle mogelijke middelen in om informatie te verspreiden, maak gebruik van papieren folders en posters en leg deze op plaatsen waar mensen komen. Het is van belang om dezelfde boodschap met herhaling en over een lange periode te communiceren.

De interesse van mensen met lage inkomens

Zoals we hierboven al aangaven, wij gaan er vanuit dat mensen wel geïnteresseerd zijn. Oplossingen moeten geen nieuwe zorgen brengen maar ontzorgen. Er kan niet aan inwoners met lage inkomens gevraagd worden om schulden te maken. Schulden zijn zorgen.

Overige aandachtspunten

Daarnaast wil de SRT graag nog een aantal punten bij u onder de aandacht brengen. Mensen komen vaak als er gratis “iets te halen valt”. Dit biedt een mooie gelegenheid om informatie te verschaffen en om het gesprek aan te gaan. Genereer mond op mond reclame. De gemeente moet inzetten op regelingen waarbij inwoners geen financiële zorgen erbij krijgen. Maak gebruik van bijzondere bijstand om mogelijke kosten op te vangen. Vorm een meedenkgroep van inwoners: zoek diverse inwoners die vanuit eigen ervaringen bereid zijn hierover mee te denken

Tot slot

De SRT hoopt dat de gemeente stevig inzet om juist inwoners met een laag inkomen te bereiken. De snel stijgende kosten werken ontwrichtend en zorgen voor veel meer armoede.

Advies “Verzamelverordening Participatiewet, IOAW, IOAZ en Bbz 2022”

Algemeen

Er worden geen inhoudelijke of grote veranderingen doorgevoerd. De SRT kan zich vinden in de wijzigingen zoals die voorgesteld worden. Er zijn nog een paar punten waar wij graag wat nader op ingaan.

Ambities

We zien de ambities die de afgelopen jaren uitgesproken zijn, terugkomen in deze verordening. Werken vanuit vertrouwen, de nadruk op het belang van participeren, de menselijke maat, elke klant een klantregisseur. In deze verordening worden de uitgesproken ambities beter verankerd.

Inkeerbepaling

De SRT onderschrijft van harte de inkeerbepaling. Van belang is om zorgvuldig te kijken naar wat de achtergrond is van iemands gedrag. Niet-willen is immers vaak niet-kunnen en het is zinvol dat dat inzicht ook meegenomen wordt in de reactie die volgt.

Van belang is duidelijke communicatie met elke individuele klant en zo nodig een helpende hand.

Plan van aanpak en tegenprestatie

De SRT vindt dat de tegenprestatie op een zinvolle wijze ingevuld wordt door elke klant een plan van aanpak te geven. Door de inwoner hier echt een stem in te geven, wordt er recht gedaan aan iemands eigen zeggenschap. We vragen aandacht voor de situatie waarin klant en klantregisseur niet tot overeenstemming komen. De SRT adviseert ook dit te benoemen en aan te geven hoe hier opvolging aan gegeven wordt.

Hoogte en duur van verlaging

De SRT onderschrijft de keuze van het college om de ruimte die er gegeven wordt te gebruiken en hoogte en duur van een verlaging te verlagen. Tevens wordt er meer ingezet op maatwerk.

Uitzendwerk en bestaanszekerheid

Werken via een uitzendbureau kan een mooie opstap zijn naar een vaste betaalde baan. Langdurig moeten werken via een uitzendbureau geeft echter geen (bestaans)zekerheid en geeft mensen juist veel onrust en onzekerheid. De SRT ziet dan ook graag opgenomen dat vanuit het beleid bestaanszekerheid hier aandacht voor is en dat mensen niet van uitzendbaan naar uitzendbaan worden gestuurd.

Dienstverlening en mogelijkheden

Goede dienstverlening vraagt tijd en aandacht van de klantregisseur. Wat van belang is dat dit ook mogelijk gemaakt wordt. Klantregisseurs moeten voldoende tijd en middelen krijgen om een passend plan van aanpak op te stellen. Een lage caseload is dus in ieder geval een belangrijke voorwaarde hiervoor.

De SRT wil ook aandacht vragen voor de ongelijkheid in positie tussen klantregisseurs en inwoners. Ook al is de dienstverlening op orde dan nog is er geen gelijkwaardige relatie. Het is van belang dat zowel de organisatie “Werk en Inkomen” als de medewerkers zich hiervan bewust zijn.

Mantelzorg en zorgtaken

Het woord ‘mantelzorg als andere zorgtaken’ is niet meer opgenomen in de verordening. De SRT adviseert om deze, zowel mantelzorg als andere zorgtaken, expliciet te benoemen in de beleidsregels zodat voor iedereen helder is dat deze meegewogen moeten worden bij het maken van afspraken.

Tot slot

Uiteraard zijn wij als SRT benieuwd naar de concrete uitwerking van deze verzamelverordening in de beleidsregels.

Advies “Verordening jeugdhulp gemeente Tilburg 2023”

Algemeen

Het advies “Verordening Wmo gemeente Tilburg 2023” zal op sommige onderdelen hetzelfde zijn.

Zorg en hulpverlening: van gemeente naar zorgorganisaties

In 2022 wordt er volgens het nieuwe inkoopmodel ingekocht en vanaf januari 2023 moet er mee gewerkt worden. Taken die nu bij de gemeente liggen gaan dan naar de twee samenwerkingsverbanden die jeugdzorg en Wmo-zorg gaan leveren. Zij worden verantwoordelijk voor alle administratieve taken, verdeling budget en kwaliteitseisen en -controle. Hier worden geen extra middelen voor verstrekt. Zorgelijk is dat er dan minder budget voor zorg beschikbaar is.

De SRT adviseert:

- zorg voor een realistisch budget voor de zorgaanbieders waarbij extra budget gegeven wordt om de extra taken wat betreft administratie, toezicht en controle uit te kunnen voeren.
- geef aan zorgaanbieders de ruimte om zelf te zoeken naar efficiëntere vormen van verslaglegging en verantwoording. En vertrouw daarbij op hen.

Bureaucratie

De SRT adviseert om hierover het gesprek aan te gaan met zorgprofessionals en om zo snel mogelijk concrete stappen te zetten.

Takenpakket Toegangsmedewerker

Het takenpakket van de Toegangsmedewerker gaat veranderen. Dit betekent dus meer tijd voor het voeren van gesprekken en ruimte om invulling te geven aan die nieuwe functie. De SRT hoort dat netwerken van inwoners momenteel overvraagd worden en vraagt aandacht voor een zorgvuldige en realistische inschatting van wat men zelf op kan vangen.

Medisch domein en hoog specialistische hulpverlening

Als huisartsen, medische specialisten en jeugdartsen een complexe zorgvraag krijgen dan moeten zij doorverwijzen naar de Toegang. Een Toegangsmedewerker pakt dit op en gaat aan de slag met een integrale vraaganalyse. De SRT vraagt aandacht voor drie punten.

1. Hoe wordt geborgd dat het medische aspect door artsen beoordeeld wordt? En de Toegangsmedewerker enkel zorg draagt voor de uitvoering?
2. Het traject voor inwoners is langer geworden. De SRT ziet graag dat er nogmaals naar dit traject gekeken wordt en dat er gekozen wordt voor een kortere procedure.
3. De huisarts heeft soms een goed beeld van de familiegeschiedenis en een vertrouwensband. De SRT adviseert om hiervan gebruik te maken en dit in het systeem te borgen.

Tussen wal en schip: juiste zorg geleverd

- *Jongeren in beeld houden*

Wat is er geregeld voor jongeren die onjuist beoordeeld zijn en dus niet de juiste zorg ontvangen? De SRT vraagt hier aandacht voor en hoort graag hoe de gemeente deze jongeren in beeld wil houden en hoe gezorgd wordt dat zij na een onjuiste inschatting opnieuw hun zorgvraag stellen.

- *Op en neer tussen Toegang en sociale basis*

Telkens opnieuw op en neer gestuurd worden tussen de Toegang en de sociale basis: jongeren en professionals lopen hierin vast en hebben geen middel om dit te doorbreken. De SRT adviseert een duidelijke route zodat inwoners en professionals dit kunnen doorbreken en ze echt geholpen worden.

Perspectiefplan 18+

De Sociale Raad Tilburg waardeert het als positief dat de input van de jeugdhulpaanbieder wordt meegenomen in het Perspectiefplan 18+. Dit is een waardevolle toevoeging.

Lange wachttijden en wachttijsten zijn dagelijkse realiteit en mede hierdoor vallen jeugdigen na hun 18^e jaar soms tussen wal en schip. Om dit te voorkomen, adviseert de Sociale Raad Tilburg om de jeugdige centraal te stellen in het proces.

Wijkgericht werken in zes gebieden

De SRT onderstreept het belang van wijkgericht werken. De SRT heeft hier een aantal vragen bij:

- Hoe wordt er voor gezorgd dat een gebied voor inwoners overzichtelijk is en dichtbij voelt?

- Hoe wordt er binnen een gebied gezorgd voor korte lijnen tussen aanbieders van zorg, sociale basis en andere betrokken organisaties? Van belang is dat iedereen elkaar weet te vinden.
- Toegangsmedewerkers moeten de wijk goed kennen om te kunnen verwijzen. Is dit mogelijk?
- Zijn de Toegang en zorgorganisaties op een fysieke plek voor inwoners te vinden in de wijk?

Plan van Aanpak wordt beschikking

De SRT vindt het van belang dat voor inwoners duidelijk is dat het plan van aanpak fungeert als beschikking en zij dus bezwaar kunnen maken. Neem dit standaard op bij elk plan van aanpak.

Handtekening plan van aanpak/beschikking

Bied duidelijkheid over de betekenis van de handtekening. Geef aan hoe er gehandeld moet worden als inwoner en zorgverlener het niet eens zijn. Zorg dat er dan toch zorg beschikbaar gesteld wordt.

Recht op PGB

In artikel 4.7.14.a staat dat bij een aanvraag pgb gemotiveerd moet worden aangegeven “waarom het natura-aanbod van de gemeente niet passend is en een pgb gewenst is”. De SRT adviseert deze formulering aan te passen en het zelfstandige recht op een PGB op te nemen.

Formele en informele zorg

De nadelige gevolgen van deze regelgeving voor inwoners willen wij (nogmaals) onder uw aandacht brengen.

Tot slot

Deze verordening zal uitgewerkt worden in beleidsregels. De SRT wil hierover graag meedenken.

Advies “Verordening Wmo gemeente Tilburg 2023”

Algemeen

Het advies “Verordening Jeugd gemeente Tilburg 2023” zal op sommige onderdelen hetzelfde zijn.

Zorg en hulpverlening: van gemeente naar zorgorganisaties

In 2022 wordt er volgens het nieuwe inkoopmodel ingekocht en vanaf januari 2023 moet hiermee gewerkt worden. Taken die nu bij de gemeente liggen, gaan dan naar de twee samenwerkingsverbanden die jeugdzorg en Wmo-zorg gaan leveren. Zij worden verantwoordelijk voor alle administratieve taken, verdeling budget en kwaliteitseisen en -controle. Hier worden geen extra middelen voor verstrekt. Het is zorgelijk is dat er dan minder budget voor zorg overblijft.

De SRT adviseert:

- zorg voor een realistisch budget voor de zorgaanbieders waarbij extra budget gegeven wordt om de extra taken wat betreft administratie, toezicht en controle uit te kunnen voeren.
- geef aan zorgaanbieders de ruimte om zelf te zoeken naar efficiëntere vormen van verslaglegging en verantwoording. En vertrouw daarbij op hen.

Bureaucratie

De SRT adviseert om hierover het gesprek aan te gaan met zorgprofessionals en om zo snel mogelijk concrete stappen te zetten.

Takenpakket Toegangsmedewerker

Het takenpakket van de Toegangsmedewerker gaat veranderen. Er komt meer tijd voor het voeren van gesprekken en ruimte om invulling te geven aan die nieuwe functie. De SRT hoort signalen dat netwerken van inwoners soms overvraagd worden en vraagt aandacht voor een zorgvuldige en realistische inschatting van wat inwoners zelf op kunnen vangen.

Tussen wal en schip: juiste zorg geleverd

- *Inwoners in beeld houden*

Wat is er geregeld voor inwoners die onjuist beoordeeld zijn en dus niet de juiste zorg ontvangen? De SRT vraagt hier aandacht voor en hoort graag hoe de gemeente deze inwoners in beeld wil houden en hoe gezorgd wordt dat zij na een onjuiste inschatting opnieuw hun zorgvraag stellen.

- *Op en neer tussen Toegang en sociale basis*

Op en neer gestuurd worden tussen de Toegang en de sociale basis: inwoners en professionals lopen hierin vast en hebben geen middel om dit te doorbreken. De SRT adviseert een duidelijke route zodat inwoners en professionals dit kunnen doorbreken en ze ook echt geholpen worden.

Wijkgericht werken in zes gebieden

De SRT onderstreept het belang van wijkgericht werken. De SRT heeft hier een aantal vragen bij:

- Hoe wordt er voor gezorgd dat een gebied voor inwoners overzichtelijk is en dichtbij voelt?
- Hoe wordt er binnen een gebied gezorgd voor korte lijnen tussen aanbieders van zorg, sociale basis en andere betrokken organisaties? Van belang is dat iedereen elkaar weet te vinden.
- Toegangsmedewerkers moeten de wijk goed kennen om te kunnen verwijzen. Is dit mogelijk?
- Zijn de Toegang en zorgorganisaties voor inwoners op een fysieke plek te vinden in de wijk?

Plan van Aanpak wordt beschikking

Het is van belang dat voor inwoners duidelijk is dat het plan van aanpak fungeert als beschikking en dat zij dus bezwaar kunnen maken. Neem dit standaard op bij elk plan van aanpak.

Handtekening plan van aanpak/beschikking

Bied duidelijkheid over de betekenis van de handtekening. Geef aan hoe er gehandeld moet worden als inwoner en zorgverlener het niet eens zijn en zorg dat er dan toch zorg geboden wordt.

Formele en informele zorg

De nadelige gevolgen van deze regelgeving voor inwoners willen wij onder uw aandacht brengen.

Regiovervoer

Gezien de korte termijn voor dit advies, heeft de SRT zich hierover niet kunnen laten informeren.

Advies “Doorontwikkeling Toegang Tilburg: “Meer voor elkaar” ook binnen Toegang Tilburg” 3 oktober 2022

Algemeen

De beleidsnota is algemeen geformuleerd en de concrete invulling volgt dus later. Deze concrete invulling is natuurlijk wel waar het allemaal om draait. De toegang tot zorg, hulp en ondersteuning moet vindbaar zijn voor inwoners en zij moeten snel passende en goede zorg ontvangen. Er verandert veel (nieuwe inkoop zorg en de beweging van normaliseren) en de Toegang Tilburg zal ook (mee) veranderen.

Toegang: systeem- en cultuurverandering

Een belangrijk aandachtspunt is: wat gaat er nu daadwerkelijk veranderen? Gaat deze nieuwe werkwijze de huidige problemen oplossen? En vooral, wat betekent dit alles voor inwoners?

- De prioriteit moet blijven liggen bij het snel beantwoorden van vragen van inwoners en bij goede en snelle dienstverlening.
- De SRT adviseert om alle ervaringen en signalen van inwoners en medewerkers te verzamelen. Zo kunnen knelpunten en ongewenste effecten geïnventariseerd en vervolgens ingezet worden voor verbeteringen van het systeem.

Toegang: centrale rol, scharnierpunt, triage

De SRT adviseert het sociaal domein als basisnetwerk van de stad voldoende te faciliteren en te onderhouden. Dit betreft ook de toegangsmedewerkers zodat zij hun werk goed uit kunnen voeren.

- Bij de Toegang Tilburg vindt het eerste gesprek en onderzoek plaats op basis waarvan iemand naar de sociale basis wordt verwezen of naar professionele hulp.
- Op diverse momenten vindt er triage plaats door de Toegang Tilburg. Nodig is een korte en snelle route met voldoende tijd en ruimte voor de inwoner om het eigen verhaal te vertellen en zelf mee te denken en beslissen horen.

Toegang werkwijze

• *Aanwezig, zichtbaar en aanspreekbaar*

De SRT vindt het van belang dat altijd gezorgd wordt voor een laagdrempelige en begrijpelijke wijze van werken zodat alle inwoners hun vraag kunnen stellen. Daarom is het van belang dat de Toegang Tilburg zichtbaar, aanspreekbaar en laagdrempelig in de wijk aanwezig is en outreachend werken tot de mogelijkheden behoort.

De SRT adviseert om hier nu al concreet handen en voeten aan te geven door het inrichten van een fysieke plek in de buurt en een direct telefoonnummer voor inwoners.

• *Wachlijsten*

Er is al mooie winst geboekt maar het is van belang om de nog bestaande wachlijsten bij met name de complexe zorg verder terug te brengen en alert te blijven.

De wachlijstenproblematiek is een hardnekkig probleem. De SRT hoopt uiteraard dat met de nieuwe werkwijze van de zorgketen (extreme) wachlijsten verdwijnen maar vraagt zich tegelijkertijd af of er voldoende middelen ter beschikking zijn gesteld om dit te bereiken.

In de SRT-brochure “Jongeren in de knoop”⁶ over jongeren en wachttijden laten we zien dat de Toegang Tilburg de inwoner centraal kan stellen, zodat deze zich gezien en gehoord voelt.

De SRT ziet een groot risico bij de nieuwe samenwerkende zorgorganisaties als zij geen extra middelen ontvangen voor het wegwerken van de wachlijsten en de extra taken die zij krijgen.

• *Lichte ondersteuning, coördinatie, outreachend werken*

De Toegang Tilburg gaat (meer) lichte ondersteuning bieden. Het voeren van coördinatie blijft een taak van de Toegang Tilburg met als principe “1 gezin, 1 plan, 1 coördinator”. Outreachend werken is noodzakelijk om een helpende hand uit te steken naar inwoners die niet zelf hun vraag stellen.

De SRT wijst op het belang van een heldere taakomschrijving: wie is waarvoor verantwoordelijk. Dossiers moeten pas gesloten worden als er een oplossing is. Zorg voor voldoende tijd, ruimte en deskundigheid bij toegangsmedewerkers om outreachend te kunnen werken. Stap ook actief op signalen die gehoord worden af.

---

⁶ SRT-brochure “Jongeren en wachttijden”, maart 2022

- *Schoolmaatschappelijk werk en opdracht*

Een integrale werkwijze en het centraal stellen van het kind/de jongere onderschrijft de SRT. Het is ook van belang om realistisch te zijn over de gevolgen van de keuze om schoolmaatschappelijk werkers ook in de wijk in te zetten. Deze zullen zal minder uren op school aanwezig zijn terwijl het aantal uren nu al krap is.

Toegang binnen het sociaal domein

- *Gebiedsgericht werken en wijkgericht werken*

De Sociale Raad Tilburg onderstreept het belang van wijkgericht werken. Letterlijk dichtbij mensen zijn, een vertrouwde plek met bekende gezichten waar je gewoon binnen mag lopen en weten dat er naar je geluisterd wordt: dat is nodig om vroegtijdig vragen en problemen op te vangen. Een indeling in zes gebieden zal niet voelen als 'dichtbij' en is ook voor professionals een groot gebied. De SRT adviseert een fysieke plekken in te richten voor de Toegang Tilburg en voor de zorgorganisaties zodat deze te vinden zijn voor inwoners en daarbij meer buurtgericht dan gebiedsgericht te werken.

- *Sociale basis*

De sociale basis speelt een steeds grotere rol. De SRT ziet hierin kansen, maar wijst er ook op dat dit vraagt om een stevige sociale basis. Een gerichte substantiële investering is noodzakelijk om meer mogelijk te maken.

- *Samen zorgen voor een beter en hechter netwerk*

In Tilburg zijn veel organisaties en personen die heel dicht bij mensen staan en met hen vragen oppakken en soms ook oplossen. Het is van belang dat de Toegang Tilburg deze organisaties, ontmoetingsplaatsen en personen kent en met hen samenwerkt om zo te zorgen voor de best mogelijke en kortste route naar zorg voor inwoners.

Signalen en zorgen

De SRT hoort signalen van inwoners die soms zorgelijk zijn.

- *Tussen wal en schip: juiste zorg geleverd?*

- *Inwoners in beeld houden*

Inwoners die naar de sociale basis verwezen worden: hoe houdt de gemeente deze inwoners in beeld en hoe wordt er zorg voor gedragen dat zij na een onjuiste inschatting opnieuw hun zorgvraag stellen?

- *Op en neer tussen Toegang en sociale basis*

De SRT ontvangt signalen van inwoners en professionals die verwezen worden naar de sociale basis. Daar wordt aangegeven dat zij niet de gevraagde deskundigheid hebben en zij verwijzen terug naar de Toegang. De Toegang blijft echter vinden dat de sociale basis de juiste plaats is. De inwoner en professional worden op en neer gestuurd zonder dat zij dit kunnen doorbreken.

- *Netwerken en overbelasting*

Netwerken worden momenteel vaak overvraagd. De SRT adviseert een zorgvuldige en realistische inschatting te maken van wat het gezin en familie zelf op kan vangen. Draagkracht en draaglast moeten in evenwicht blijven.

- *Financiële gevolgen voor inwoners*

De SRT vraagt zich of en zo ja, welke financiële gevolgen er voor inwoners kunnen zijn. Zorg ervoor dat er geen (kleine) financiële drempels voor deelname ontstaan.

Inwoners

Voor veel inwoners zijn al deze veranderingen lastig en moeilijk te volgen. De SRT adviseert dan ook dat het voor inwoners steeds duidelijk is hoe zij een vraag kunnen stellen en dat duidelijk is wie en hoe een vraag opgepakt wordt.

- *Traject langer – korter*

Het doel is een traject zo kort mogelijk te maken en het werken met het versnelde traject verloopt efficiënt en prima. Daarnaast zien we nu echter dat het traject dat vanuit het medisch domein gestart wordt, eerder langer dan korter lijkt te worden.

Rechten en positie inwoner

- *Plan van aanpak wordt beschikking*

Het is van cruciaal belang dat inwoners weten dat het plan van aanpak ook de beschikking wordt. Alleen dan kunnen zij gebruik maken van hun recht om bezwaar te maken. Dit vraagt duidelijke communicatie en toegangsmedewerkers dienen dit te bespreken met inwoners.

- *Handtekening plan van aanpak/beschikking*

De SRT adviseert duidelijkheid te bieden over de betekenis van de handtekening omdat er verschil van mening kan zijn over het plan van aanpak. En wat is in dat geval dan de volgende stap?

- *Klanttevredenheid inwoners*

Als SRT vinden wij de mening en de ervaringen van burgers van groot belang. Wat verloopt er volgens hen goed, waar hebben zij vragen bij en waar zijn ze minder tevreden over? De SRT pleit voor een perspectiefwisseling namelijk het perspectief van de inwoner staat centraal en minder het perspectief van de (zorg)organisatie of de verplichte toetsing. Er is aandacht nodig voor het hele proces van aanvragen en oplossen, en voor hen die niet digitaal-vaardig zijn, minder-talig zijn, laaggeletterd zijn of Nederlands niet als eerste taal hebben.

De SRT adviseert om gebruik te maken van de kennis en ervaring van burgers en als gesprekspartner te betrekken bij de resultaten van deze klanttevredenheidsonderzoeken. Gemeente en inwoners samen komen waarschijnlijk ook tot betere voorstellen om beleid en uitvoering te verbeteren.

Tot slot

De SRT hoopt dat de voorgestelde wijzigingen leiden tot een beter functionerende Toegang Tilburg, tot een zorgveld dat sneller en efficiënter zorgvragen op kan pakken en dat medewerkers van de Toegang met meer plezier en voldoening hun werk kunnen doen.

Rosa: reactie op dialoogkaders BW en WMO

Vooraf

Als Rosa willen we een aantal zorgpunten wat betreft het nieuwe inkoopbeleid benoemen.

- Er is nog veel onduidelijk en onzeker. Om tot duidelijke afspraken te kunnen komen en zekerheid te kunnen bieden, moet dit zo snel mogelijk uitdrukkelijk omschreven worden.
- De zorgaanbieders krijgen meer verantwoordelijkheden maar geen extra middelen. Het gevolg hiervan is dat er minder budget voor zorg beschikbaar is.
- Wat als het jaarbudget eerder op is? Inwoners moeten zeker zijn van zorg en ondersteuning.
- Hoe wordt ervoor gezorgd dat het nieuwe zorglandschap dekkend is en blijft? Voorkomen moet worden dat kleine zorgaanbieders met hun specifieke expertise verdwijnen.
- Keuzevrijheid inwoners. De contractpartij wordt verantwoordelijk voor de onderaannemers.
- Wachtlijsten. Hoe gaat er gehandeld worden zodat het een haalbare doelstelling wordt?
- De eindverantwoordelijkheid voor de zorg, het zorgaanbod en de afstemming met andere beleidsterreinen kan alleen bij de gemeenten liggen.

1. Dialoog

De gesprekken vinden plaats op basis van 'dialoog'. De uitwerking komt te mager over.

2. Plan van aanpak

De focus op het plan van aanpak en het proces daar naartoe moet nadrukkelijker, steviger en mensgerichter. Checks kunnen bv. zijn:

- Waaruit blijkt dat een aanbieder zich vooral richt op meedenken in plaats van op uitvoeren?
- Waaruit blijkt dat een aanbieder het proces en werkwijze hierop aanpast?
- Verwacht van aanbieders dat zij scholen in regieversterking, versterken netwerk en gesprekstechnieken.
- Gebruik en verwacht een andere kijk op het begrip 'sociaal netwerk'.
- De zelfredzaamheid van inwoners en de kracht van het sociaal netwerk mag niet overschat worden.
- Zorg voor een korte klantroute en besteed tijd aan zorg en ondersteuning.

3. Te hanteren begrippen

Voorkom onduidelijkheid in begrippen. Deel deze definities vervolgens met alle betrokken partners aan de dialoogtafel, verwerk deze in de kaders en besteed meer aandacht aan gedeelde taal.

4. Klachtenregeling

Stel stringente eisen aan klachtenregelingen. Zorg daarnaast voor een onafhankelijke plek in de regio/in de gemeenten waar inwoners terecht kunnen met hun klachten.

5. Bereikbaarheid

Niet elke zorgorganisatie hoeft 24/7 bereikbaar te zijn maar er is hulpverlening die dit wel vraagt.

6. Vertegenwoordiger cliënt

Hanteer voor de duidelijkheid de officiële terminologie: onafhankelijke cliëntondersteuner.

7. VOG

"Vergewisplicht". Zorgaanbieders moeten bij nieuwe medewerkers nagaan of er bij vorige werkgevers grensoverschrijdend gedrag is geweest.

8. PGB

Waarom is dit opgenomen en welke antwoorden zouden aanleiding geven voor een probleem?

9. Evaluatie

We missen afspraken en een traject wat betreft het evalueren van het nieuwe inkoopstelsel.